

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1923. január 12.

10. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-19

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Haboznak

A francia katonák felöltötték marsadjustrung-jukat, a tisztek felakasztották oldalukra a látcsövet s érzelmes bucsut vettek szivük valamennyi hölgyétől, a francia újságírók lecsapták a tollat, felszíjazták bokavédőjüket és előkeresték autózsemüvegüket, az olasz és francia mérnökök a térkép fölé hajolva keresik a bányákat, amelyeknek üzemét majd ellenőrizniök kell s vizsgálják a menetrendet, hogy jó összeköttetésű helyeket találjanak, ahonnan le lehet rándulni könnyen a legközelebbi városba. A német politikusok homlokát kigyöngyözik a gondok, a német kereskedők ijedt tekintettel bámulnak a dollár fölé felé száguldó iramára, a német anyák siratják gyerekeiket, akiknek már alig tudnak kenyeret és tejet adni, a német munkás rettenve várja a francia szuronyokat, melyek munkára akarják kényszeríteni a munka gályarabjait — kezdődik a háború.

A franciák még haboznak, — olvassuk a jelentéseket. Még haboznak, hogy a pusztulás szakadéka mellett tántorgó népnek megadják-e azt az utolsó lökést, mely beletaszítja az anarchia örvényébe, még haboznak, hogy minden német munkás mellé odaállítsák-e a francia szuronyt s hogy a német szénbányákba beültessék-e a francia és olasz mérnököket. Oh, félreértés ne legyen, nem azért, hogy segítsék az inaszakadásig és érpattanásig megfeszített munkát, hogy könnyítsenek a munkafeltételeken, amelyek jobban ráfeksznek a szivekre és tüdőkre, mint a gyilkoló bányalég. Rettentő hadjáratra készülődnek itt. Az is ijtózat, az is borzalmas, amikor gyilkos dühvel két felfegyverzett ellen rohan egymásnak s halottá és rokkanttá teszik egymás fiatal életét. De ebben van mégis valami a hősiesség pózából, van valami narkotizáló lendület s vannak jel-szavak, melyek elbódítják a kétséget s izzóvá teszik az elszántságot. De amikor fölfegyverzett hadsereg támad rá a békésen dolgozó munkások tizezreire, hogy elvegye munkájuk eredményét, a mikor idegen hatalom katonai ereje telepszik rá a házakra, gyárakra és műhelyekre s hadifoglyokként dolgoztatja azokat, akik uraiknak is jobbágyai, — ez minden háborúnál borzalmasabb és minden vértől iszonyubb.

Már utolsó hiúságfoszlányainkat sem vihetjük a vásárra. Európa népén már csak az aldott béke segíthetne, Európa sebeit csak a szétrongyolt szerződésekből szaggatott tépéssel lehetne bekötni, Európa lebukott népét csak egy szent kézfogás emelhetné fel újra,

béke kellene és csönd, zavartalan munka, békés nappalok és háborítatlan éjszakák, egy csöpp bizalom, egy csöpp éledező szeretet, valami frissen megszületett lendület, mely kézfogásra simítja ki a fenyegetésben összeszorított öklöket, ez kellene, jaj, ez mind kellene. És a franciák még haboznak, hogy elindítsák-e Németország felé hadseregeiket.

Az angol *Star* nagy rajzot közöl, mely Poincarét táborigyenyruhában ábrázolja, amint szuronyát egy rongyokba burkolt német munkás testébe döfi. A kép alatt

az a mondat olvasható, amelyet egy német munkás mondott Essenben a *Times* tudósítójának: „Szuronyokkal majdnem mindent lehet tenni, csak szemet termelni nem.”

S a francia politika mégis ezt akarja. Szuronyokkal akar szemet termelni s a vérrel, verejtékkel beszennyezett szénnel akarja megvásárolni követelése bonitását. A halál megváltását hozza a halódó német népre. Franciaország még habozik, de ez a habozás többet jelent, mint a legvakmerőbb elhatározás és legveszedelmesebb cselekedet.

Döntött az állami bizottság a magyarok választójogának kérdésében

A határozat szerint a választói névjegyzékekbe január 31-ig felvett választóknak szavazati joguk lesz a választásokon

A Magyar Párt hivatalos kommunikéjéből ismeretessé vált a kormány elhatározása, hogy a magyar választókat január 31-ig fel fogja vétetni a névjegyzékekbe és az így kiigazított névjegyzékek alapján fogják a választásokat megejteni.

Az egyes vajdasági hatóságokhoz még nem érkezett meg a kormánynak erről szóló rendelete, úgy, hogy még mindig a legellentétebb nyilatkozatok hangzanak el az egyes hatóságok és a névjegyzékek kiigazítására illetékes bíróságok részéről.

A beogradi sajtó is szkenzissel fogadta a Magyar Párt kommunikéjét, csütörtökön a *Vreme* és a *Politika*, a két legtekintélyesebb újság is még azt írta, hogy a január 6-án lezárt listák alapján kell megejteni

a választást, tehát a január 31-éig pótlólag felvett magyarok nem szavazhatnak majd.

A többségben kételkedőknek azonban úgy látszik még sem lesz igazuk. Megirtuk annak idején, hogy az államtanács is foglalkozott a magyarság választójogának a kérdésével és a döntést január első ülésére halasztotta.

Mint beogradi tudósítónk jelenti, az államtanács szerdai ülésén valóban foglalkozott a magyarság választójogának kérdésével. A *bizalmas tárgyalás eredményéről feltétlenül hiteles forrásból azt a hírt kapjuk, hogy az állami bizottság megállapította, hogy a január 31-ig utólag felvett nemzetiségi állampolgárok résztvehetnek a márciusi választásokon.*

Seregszemlét tartanak a pártok

Pribicevics újabb támadása a kormány ellen — Kijelölték a választási bizottságok elnökeit

Beogradból jelentik: A választásokat intéző Állami Bizottság csütörtökön délután is ülést tartott a parlamentben. *Lukinics* Edo elnöklete alatt, minthogy a belügyminisztérium nem bocsájtotta rendelkezésre az összes szükséges adatokat, a bizottság az idő rövidege miatt kénytelen volt a rendelkezésére álló hiányos adatok alapján a választási bizottsági elnököket kijelölni. Hosszu tárgyalás után megtörtént a döntés az összes választókerületekre nézve, a kinevezett elnökök névsorát pénteken fogják közzétenni.

Pribicevics a parlament feloszlatajáról

Pribicevics Sztetozár a *Pravda*-ban hosszabb cikkben válaszol Protics Sztóján cikkére, melyben őt Protics politikai köztáncosnak nevezte. *Pribicevics* cikkében azt a zágrebi beszédében kifejtett álláspontját védi, hogy szükségtelen volt a parlament feloszlataja. Jellemző, hogy *Pribicevics* legfőbb érve eme tételének bizonyítására, hogy az ország rendkívül veszélyes külpolitikai

helyzet előtt áll, amelyben minden figyelmet a nemzet védelmének kérdésére kellene fordítani.

A továbbiakban külföldi, főleg magyar példákkal bizonyítja *Pribicevics*, hogy a választás vezetését nem lett volna szabad egy kisebbségi pártra, hanem koalíciós kormányra kellett volna bízni.

A Frank-párt garanciákat követel az agitáció szabadságára

Beogradból jelentik: A minisztertanács legutóbbi ülésén *Vujicsics* belügyminiszter jelentést tett arról, hogy Kovacevics Zdravko, a horvát jogpárt (Frank-párt) egyik vezetője meglátogatta őt és intervenált a párt választási agitációjának szabadsága értelmében. A jogpárt ugyanis attól tart, hogy a kormány közegei a horvát blokk lapjainak állandó vádaskodásait készpénznek fogják venni és a jogpártot valóban államellenes, hazaáruló pártként fogják kezelni. Kovacevics azt ígérte, hogy megkezdte bizonyítani *Vujicsics* miniszter előtt, hogy ők nem ellenségei

az államnak.

A kormány a referátumot tudomásul vette és elhatározta, hogy bevárja a jogpárt követeléseinek irásos betérjesztését.

Pribicevics a horvát blokk támogatásával vádolja a kormányt

Beogradból jelentik: A Novi List csütörtök estői számában *Pribicevics* »kétszínű játék« címen vezércikket közöl, amelyben azt állítja, hogy a radikális párt titokban a horvát blokkot támogatja. Ezt a Samouprava cikkeivel és a Službene Novine kinevezéseivel bizonyítja. A Samouprava legutóbbi számában Demetrovics volt helytartót például azért támadja, mert a horvát tanítókat elnyomja. A Hivatalos Lapban pedig nap-nap után lehet olvasni nyílt és titkos blokkisták kinevezését állami szolgálatba. *Pribicevics* ezt kétszínű játéknak minősíti, mert a párt, amely hivatalosan a nemzeti egység álláspontján áll, agitációjában mégis a nagy-szerb eszméket hirdeti. Reméli azonban, hogy a nép erre rá fog jönni és a választásokon el fog fordulni a radikálisoktól.

A földművespárt és a kommunisták

Beogradból jelentik: Egy estilap szerint *Komadincis*, a földművespárt balszárnyának egyik vezetője azért küldte le *Risztovcicsot* Banjalukára lapszerkesztőnek, mert reméli, hogy az ő révén a kommunistákat is megszerzi a saját szavazóinak. Hasonló politikát folytat *Komadincis* az északi Bánságban is, ahol szintén ő lesz a listavezető. A párt jobbszárnya azt hiszi, hogy *Komadincis*nak sikerülni is fog a kommunisták szavazókat megszereznie, a parasztság körében azonban nem sok eredményre számíthat.

Radics összeveszt a szlovén republikánusokkal

Ljubljanából jelentik: *Novakon* dr. a szlovén köztársasági mozgalom vezetője, a napokban értekezletre hívta meg *Radics* pártját az együttműködés megbeszélésére. Ezen az ülésen azonban éles összeszólalkozások történtek, amelyek az együttműködést lehetetlenné teszik. Ugyanis *Radics* kiküldöttei azt követelték, hogy a maribori kerületben maga *Radics*, Ljubljanában pedig *Maceb* legyen a listavezető a szlovén Strénerer helyett. Ezen az ajánlaton a szlovén republikánusok annyira felháborodtak, hogy a tárgyalásokat azonnal félbeszakították.

Szusztercsics önállóan lép fel

Zagrebi jelentés szerint a »Slovenski Narod« arról számol be, hogy dr. *Susztercsics* Iván Ljubljanában bizalmas értekezletet tartott híveivel a választások ügyében. Az értekezlet foglalkozott az általános politikai helyzettel és elhatározta, hogy önálló listával megy a választásokba. A listavezető maga *Susztercsics* lesz és pártja Ljubljanában két mandátumra, egész Krainában pedig ötre számít *Susztercsics* pártja Mariborban is részt vesz a választásokon.

A vajdasági választókerületek

A suboticei törvényszékhez beérkezett az első névjegyzék

A suboticei törvényszékhez csütörtökön, e hó 10-én érkezett az első kiigazított névjegyzék. Ezt a névjegyzéket Horgos község terjesztette be, azonban ezen a listán egyáltalában nincsen semmiféle kiigazítás, az úgy jött be, mint ahogyan a törvényszék múlt év augusztus 8-án a községnek visszaküldte: 2185 szavazóval.

Volt azonban a névjegyzékhez mellékelve negyven kérvény, amelyekben a listából kimaradt választók kérelmezik a névjegyzékbe való felvételüket. Ezeket a kérvényeket január 6-ika előtt nyújtották be és amennyiben a kérvényezőknek megvan a szavazati jogosultságuk, a községi elöljáróságoknak a kérvényezőköt fel kellett volna venni a listára, amelyet csak február elején a lista hivatalos kiigazítása után kellett volna betereszteni a törvényszékhez.

A horgosi névjegyzéken kívül más választási lista még nem érkezett a törvényszékhez, ahová 17 község tartozik.

Subotica város választói névjegyzékét múlt év július 20-án zárták le 11.799 szavazóval. Tegnap megirtuk, hogy január 6-ig 800 új választót vettek fel a névjegyzékbe. Subotica város belterületének és a tanyaoknak 21 szavazási helye van.

A múlt évben lezárt választói lista szerint kerületenként a következőleg oszlottak meg a választók: I-ső szavazó hely 597, a II-ik 670, III. 755, IV. 771, V. 499, VI. 539, VII. 516, VIII. 552, IX. 954, X. 540, XI. 421, XII. 494, XIII. 615, XIV. 633, XV. 717, XVI. 433, XVII. 509, XVIII. 304, XIX. 716, XX. 583, XXI. 375 szavazóval.

A suboticei törvényszék kerületéhez tartoznak még a következő községek:

Pacsir (a múlt évben lezárt választói névsor szerint 568 szavazóval), *Crno-Brdo* (Feketehegy) (100 szavazóval), *Szekics* (52 szavazóval), *Mól* (három kerülettel 2062 szavazóval), *Senta* (1641 szavazóval), *Topola* (188 szavazóval), *Bajmok* (1881), *Csantavir* (306), *Stara-*

Kanizsa (3274), *Bajsa* (658), *Rigyica* (442), *Mali-Hegyves* (203), *Moravica* (143), *Martonos* (1341), *Királyhalom* (585), *Ada* (3066).

Ezek a számok most mind módosulni fognak.

A Vajdaság választókerületel

A Vajdaság 34 képviselőt választ.

A Vajdaság a következő öt kerületre oszlik:

1. A *Veliki-kikindai* és *Veliki-beckereki* törvényszék területén 277.258 lakossal hét képviselőt választ.

2. A *pancsevó-belacrkvai* törvényszék területe 313.799 lakossal nyolc képviselőt választ.

3. A *suboticei* törvényszék területe 233.647 lakossal hat képviselőt választ.

4. A *novisadi* törvényszék 241.991 lakossal hat képviselőt választ.

5. A *sombori* törvényszék területe és *Baranya* 282.634 lakossal hét képviselőt választ.

Az ország összes választókerületeinek száma: 56. A képviselőháznak 313 tagja lesz.

A suboticei pártok készülődései

A radikálisok és bunyevácok tárgyalásainak befejezése után történnék csak meg a jelölések

Az egész országban megindult már a választási harc és a legtöbb helyen meg is történtek már a hivatalos jelölések. A szervezkedés és az agitáció élénken folyik már mindenütt, bár a jelöléseket csak február 25-én kell bejelenteni. Subotican ugyan még aránylagos nyugalom van, azonban a politikai pártok már itt teljes erővel készülnek a választási küzdelemre, hogy a választáskor teljes fegyverzetel léphessenek ki a porondra.

Az egyetlen kormányzópárt, a radikálispart suboticei szervezete eddig még nem ejtette meg a hivatalos jelöléseket. A párt egyelőre még a szervezkedés munkáját építi ki és az elmúlt héten fejezték be azokon a vidéki helyeken a járasi szervezetek megalakítását, ahol eddig még nem volt a radikálispartnak szervezete. A radikálispart minden erejével azon van, hogy minél nagyobb tömegeket szerezzen meg és csak a szervezkedés teljes befejezése után akar jelöltjeiben megállapodni. A suboticei pártszervezet egyik vezetője kijelentette munkatársunk előtt, hogy a radikálispart a fontos és nem a jelöltek, mert a jelölés már inkább csak személyi kérdés.

A radikálispart helyzete Subotican általában biztosabb, mint Novisadon, ahol a radikálisparttal szemben valószínűleg a Protics-párt külön listával indul a választásokba. Subotican a radikálispart egységes és egységes listával megy a választásokba. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy a suboticei kerületben

Radonics Jován lesz a radikálispart listavezetője, azonban a többi jelölést a párt csak később fogja megjelteni.

A demokratapárt is erősen készül a választási küzdelemre és a legutóbbi választások tapasztalatain okulva, szintén előbb a szervezkedést akarja mindenütt kiépíteni és csak azután fogja jelöltjeit megnevezni. A párt csak akkor fog a jelölések kérdésében dönteni, ha erre nézve a demokratapárt főbizottságtól utasítást kap. Ebből a célból Maties Ivo dr. országgyűlési képviselő Beogradba utazott.

A bunyevácok párt se döntött még a jelölések kérdésében. Valószínű, hogy ez a párt fogja leg hamarabb megnevezni hivatalos jelöltjeit. A párt vezetőségétől szerzett információ szerint a bunyevácok párt még ezen a héten megtartja jelöltjei értekezletét.

Egyébként szó van arról is, hogy a radikálisok és a bunyevácok között folyó tárgyalások befejezéséig egyik párt se fogja jelöléseit megjelteni. A »Vreme« értesítése szerint a tárgyalások Radonics Jován képviselő részvételével szerdán folytatódtak Subotican és bár a bunyevácok mérsékelték követeléseiket, még sincsen kilátás arra, hogy közös listával menjenek a választásokba. Ugyancsak a »Vreme« közlése szerint Radonics képviselő a suboticei tárgyalásokon beszámolt a nemzetiségekkel folytatott megbeszélésekről is. Az értekezlet elhatározta, hogy a radikálisok és a hozzájuk

tartozó bunyevác-földmivesek újból megindítják Subotican a párt hivatalos hetilapját, a »Bacsyanin«-t.

A »Vreme« által közölt tárgyalásokról azonban sem a radikális, sem a bunyevác párt vezetőségének nincs semmi tudomása. A két párt nem idegenkedik tárgyalások újravételétől éppen ezért bevárják az esetleges eredményeket, amelyek lényegesen befolyásolhatják a jelöléseket.

Általában a suboticei politikai pártok körében bizonyos tartózkodás észlelhető a jelölések ügyében, mert valamennyi párt károsnak tartja, ha a jelöltek korán kezdik meg a választási harcukat. Egyik párt sem akarja elfecsérelni energiáját.

Menesztik a Bánságban a demokratapárti tisztviselőket

Változások a főszolgabírói karban

Azokat a személyi változásokat, amelyeket a radikális kormány a márciusi választásokra való előkészületként több helyen keresztülvitt, most Baranyában is végrehajtotta. Az ottani vármegyei és községi hatóságok vezető állásaiból elrendelte mindazokat a demokrata pártállású államhivatalnokokat, akik pozíciójukban való megmaradásukkal a választás esélyeit esetleg befolyásolhatják. Befolyásolhatják még pedig úgy, hogy az a kormányzó radikális pártra nézve kellemetlen lenne. A hatalom kezelőinek szinte megokolt és tradicionális választási taktikája követelte tehát meg a radikális kormánytól, hogy az államszervezet részben felelős állásait a maga érdekében megerősítse, vagy immunizálja. És ez a semmiesetre sem helyesíthető kicserélési akció eredményezte most azt, hogy a Bánság több főszolgabírói hivatalát mártól kezdve új emberek fogják betölteni.

A becskereki alispánság alá tartozó főszolgabírók közül néhányan ugyanis a napokban megkapták már az alispán részéről az utasítást, amely szerint a legközelebbi időn belül át kell adniok hivatalukat és be kell vonulniok szolgálatvégzésre az alispáni hivatalhoz. Berendelték többek közt Grba Branislav zombolyai főszolgabíró is, aki csak nemrég foglalta el hivatalát.

Mint értesülünk, a berendelt főszolgabírók állásait egyelőre nem töltik be.

Kutasi kolléga

Irtá: Fala Tamás

Mi csak kollégának hívtuk, pedig mi diákok voltunk, ő pedig színész. Ő nem nagy színész, s mi nem nagy diákok. Minden este, amikor nem játszott, lenni volt köztünk a diákhelyen, ahol mi husz krajácóért élvezhettük Shakespeare-t, s a szöke primadonna táncos bokáit.

Atyailag bánt velünk, szembe uradtuk is, csak a háta mögött hívtuk Kutasi kollégának. Önként adódott számára ez a megjelölés, mert éreztük, hogy a barátunk, s láttuk, hogy szegény a színpadon bizony csak hozzánk hasonló aligművész.

Magas vékony ember volt, fölfelé fésült diákos frizúrával.

Meg volt győződve, hogy nagy színész lehetett volna, ha színész iskolát végez. Mi pedig meg voltunk győződve, hogy nem a hatodikból szökött meg, hanem legjobb esetben a negyedikből. Mert találkoztunk vele néha a Galagonya-utcában lévő korcsma udvari szobájában is, ahova színház után egy-egy pohár sörre szöktünk be, s ahol a mulat nem mindig egyforma színekkel ecsetelte. Mi azonban nem a bizonyítványát kerestük, hanem büszkélkedtünk barátságával önmagunknak és mások előtt. Mert hiába, mi mégis csak gyerekek voltunk, ő pedig meglelt férfi színész, igaz, hogy csak kórista, aki harmincadmagával számít egyet, de részese egy bűvös világnak, melynek álmait magával hordozta köztünk.

Nőtlen ember volt, s nem láttuk soha a szép kóristánékkal sétálni. Kerülte a katonatiszteket is, akik szerelmi postátnak öhajtották egyszerű-mászor felhasználni. A jogászokkal sem volt jó-

ban. Azt tartotta róluk, hogy túlságosan korhelyek, s durvalelkűek. Ajkát befelé szíva sietett mindig az utcán, s oly hideg udvariassággal köszöntötte a drámai hősnőt és a primadonnát, mint ha még sohasem nyujtott volna át nekik a színpadon fényes tálcán egy pohár vizet, mondván:

— Parancsoljon, márkínó!
Főképp drámai estéken járt közénk, mikor színművet, vagy vígjátékot adtak páros, vagy páratlan bérletben. Ilyenkor ritkán volt rá szükség.

És nekünk sohasem lehetett módunkban tüntetni mellette. Tapsoltunk a drámai szendének, a társalgó apasszínésznek, a hősszerelmesnek, a buffónak, a karmesternek, a karnak is, de külön sohasem kiáltkattuk:

Eljen Kutasi!
Mert ez gúny lett volna. S mi, ha gúnyoltuk is Kutasit, ezt csak magunk között tettük, s ezt is csak ezzel a szóval: »Kolléga«.

— Visszajöttök? kérdezte mindig év vége felé. Visszajöttök jövőre? Mert aki nem jön vissza, attól elbueszom.

Egyszer különös fényben égett a szemem, s szokatlan remegés érzett ki hangjából.

— Fiúk, holnap társadalmi dráma megy, kivételképpen én is játszom. Jean leszek, a szolga. Tudjátok, én mindig Jean vagyok, vagy Babiást, vagy Jancsi. De azért okvetlenül itt legyek, mert nagyon érdekes dolgot fogtok hallani.

Tudtuk, hogy Kutasi kolléga nem szokott a levegőbe beszélni, diákos izgalom között találgattuk, hogy mi is lesz holnap. Egyik fiu azt jóslta, hogy valami pesti vendég érkezhetett titokban, s az fog meglepetésül fellépni. A másik azt mondta, hogy biztos tudomá-

sa szerint a drámai szende legújabb fényképeit fogja a közönség közé szórni. A harmadik azt hallotta, hogy a hősszerelmes prologgal nyitja majd meg az előadást, melyben keserű szemrehányásokat tesz a közönségnek a színművészet nem-pártolása miatt. Szóval el kellett mennünk az előadásra.

Az első felvonásban nem történt semmi. Szép simán pergott le, a publikum nevetett és tapsolt. A második felvonás elejéhez értünk, amikor a gróf csenget és Jeant utasítja, hogy hívja be a grófnőt.

A sugó szabályszerűen csengetett színpadalatti búvóhelyén, s bejött Kutasi kolléga.

— Jean, szólj gögösen a gróf, kérem a grófnőt.

— Nem érek rá, szól Jean grófnak oly oly kevélyen, mint egy herceg.

A gróf elképedt, azt hitte: Kutasi megbolondult, mert mély meghajlással ezt kellett volna mondania:

— Azonnal, gróf ur.

Mégegyszer megpróbálta a parancskiosztását, s feltűnően közel ment Kutasihoz, hogy észre térítse:

— Jean, kéretem a grófnőt!

A sugó rémülten sugott, a haját is láttuk, amint fejét kidugta a lyukból:

»Azonnal gróf ur«.

Kutasi kollégát azonban nem hatotta meg sem a gróf fenyegető tekintete, sem a sugó harsogó sugása és megvesztegethetetlenül ismételte:

— Mondtam már, hogy nem érek rá!

Az előadás megakadt, a függönyt le kellett bocsátani. Mi sápadtak voltunk az izgalomtól, s most már megértettük, aminek eddig hiába találgattuk az értelmét.

A karzat püsszegni kezdett, a föld-

szintről kifelé tódultak az emberek. A katonatisztek egy csoportba verődtek és tanácskoztak. A páholyok közönsége áthajolt egymáshoz, s úgy tárgyalta a történeteket.

A rendező hamar feltalálta magát, kijött a függöny elé, s bejelentette, hogy Kutasi rosszul lett, szerepét egy másik színész veszi át, s az előadás folyik tovább.

Mi azonban már nem voltunk kíváncsiak a szindarabra, az izgalom vitt ki bennünket a színház elé, s onnan a színházbejáróhoz, ahol Kutasi kolléga megjelenését vártuk.

Pár perc múlva ki is jött, egészen természetesnek tartotta, hogy otthagytuk az előadást, s gyűrűként csoportosultunk körülötte.

— Fiúk, mondta, ezt nektek játszotam. Be akartam bizonyítani, hogy Jean nélkül a grófok nem élhetnek, s nincs az élet örömeiben az a kicsi gróf, mely ne volna fontos és megbecsülendő a maga helyén. Szántszándékkal bicsaklottam meg, hogy jelképül szolgáljak nektek a jövődő életre. A barátotok voltam és jelkép akarok lenni a számotokra. Gondoljatok rám néha, fiúk, mert tudom, hogy innen rövidesen mennem kell. Ha nem találkozunk többé: Isten veletek!

Válla köré csapta malaclopóját, beszívta ajkait s mint egy római tragédia hőse, ott hagyott bennünket.

A színházi törvényszék elcsapatásra ítélte s anélkül, hogy láttuk volna csak egyszer is, otthagytá a városot. Sokáig kutattunk utána, de nem akadtunk nyomára. Talán új művészi nevet vett fel, hogy kissé megjuhászodva felelje urának:

— Azonnal, gróf ur!

Békülékenyek a törökök

Engedtek a görög patriarchatus kérdésében

Lausanneból jelentik: A területi kérdésekkel foglalkozó albizottság szerdai ülésének eredményeként a lausannei konferencia jelentős lépést tett előre a békekötéshez vezető úton.

Az albizottság elsősorban is megegyezett arra nézve, hogy a tuszok és a hadifoglyok kölcsönös kicserélését azonnal megkezdik. — Törökország képviselői beleegyeztek továbbá abba is, hogy a görögök Konstantinápolyban, a törökök pedig Nyugat-Tráciában maradjanak.

Ezután a görög patriarchatus kérdését tárgyalták. Curzon lord kijelentette, hogy a görög patriarchatus évszázadok óta van Konstantinápolyban és mindig jó viszonyt tartott fenn a török kormánnyal. Ha a patriarchatus beleavatkozott volna politikai kérdésekbe, úgy jogos volna a törökök részéről a patriarchatus eltávolításának követelése, azonban ez nem történt meg, miután a patriarchatus csak vallási ügyekre folyt be.

Barrère ugyanilyen értelemben szólalt fel, majd Spalajkovic jugoszláv delegált, valamint a román delegátus vezetője is azon kívánságnak adott kifejezést, hogy Törökország ebben a kérdésben bizonyítsa be, hogy modern állam. Venizelos kijelentette, hogy a háború kitöréséig nem volt semmi baj a törökországi görög kisebbségekkel, csak amióta a görög patriarchatus megszűnt összekötő kapocs lenni, azóta jelentkeznek a súlyos ellentétek.

Izmet pasa kijelentette, hogy miután a szövetségeseknek ez az egyöntetű kívánságuk, a törökök elállnak a görög patriarchatus eltávolítására vonatkozó követelésüktől. Curzon ezért köszönetet mondott Izmet-nek, mire a nagyfontosságú ülés véget ért.

Tovább tart a nagy szócsata

a magyar nemzetgyűlésben

A rendtörvény ellenzői

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés csütörtöki ülésén az egységes párt folytatta támadásait a szociáldemokraták ellen.

Széchenyi Viktor gróf egységespárti képviselő bírálta a szociáldemokraták parlamenti magatartását. Popper képviselő — mondotta — azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy az ellenforradalom hatvanezer családot tett tönkre. Nem száll vitába Popperrel, mert szerinte nyilvánvaló, hogy ez a kijelentés minden alapot nélkülöz és csak arra alkalmas, hogy az ország erkölcsi hitelét a külföld előtt lerontsa. A szociáldemokrata képviselők mindenkor rosszhiszeműen dolgoznak az ország ellen. Felolvasták a prágai Pravdából, amely cikket közölt arról, hogy Magyarországon hajszát indítottak a szociáldemokraták ellen. Kitér Esztergályos képviselő beszédére, aki a zalaegerszegi internálótábor állítólagos szörnyűségeit tárta föl tendenciózusan. Sajnáolja, hogy a beszéd elhangzott, mert biztosan megint alapul fog szolgálni arra, hogy az ellenséges külföld Magyarországot igaztalanul megtámadja. A szociáldemokrata pártnak és a szocialista képviselőknek nem volt erre a beszédre egyetlen eltérő

szavuk sem, ami azt bizonyítja, hogy a külföldnek szóló ilyen leleplezések szószólóival azonosítják magukat. A rosszakaratú, Magyarország erkölcsi hitelét rontó támadásokért tehát a szociáldemokratapártot kell felelőssé tenni. Az indemnítást elfogadja.

Beck Lajos rövid felszólalása után Farkas Tibor pártönkivüli foglalkozott a rendtörvénnyel. Élesen bírálta a kormány reakciós törekvéseit és az ország pénzügyeinek szanalását illetően sürgette, hogy hallgassák meg az ügyben a külföld gazdasági és pénzügyi szaktekinté-

lyeinek véleményét. Az indemnítást nem fogadta el.

Budapestről jelentik: Szilágyi Lajos pártönkivüli ellenzéki képviselőnek az a kísérlete, hogy az ellenzéki oldalnak azon tagjait tömörítse, akik a szociáldemokratákkal csak kényszerűségből parancsolva haladtak együtt eddig is — sikerrel járt. A mozgalom csütörtökön pozitív eredményre vezetett: Szilágyi Lajos véglegesen megalakította parlamenti csoportját, amely — mint politikai körökben tudják — a kormány felé fog közeledést keresni.

Külpolitikai bonyodalmak fenyegetnek

Fontos tárgyalások a külügyminiszteriumban — Nincsic elhalasztotta agitációs körútját

A külpolitikai helyzet bizonytalansága súlyos feladatok elé állítja a kormányt. Hivatalos helyen, a nyilvánosság számára szánt nyilatkozatokban ugyan igyekeznek megnyugtatni a már idegeskedni kezdő közvéleményt, a kulisszák mögött azonban komolyan latolgatják a külpolitika esélyeit.

Nyugaton a francia megszállási törekvések fenyegetik felborulással a hatalmi és társadalmi egyensúlyt, a közel keleten a török-görög béke meghiusulása a háború újabb fellángolására vezethet, ezáltal azonban már nem kisázsiai, hanem európai területen, Kelettráciában. A forradalmi görög kormány újból mozgósít és csapatokat szállít, a görög hadügyminiszter pedig harci kijelentéseket tesz a világlapok tudósítóinak. Kemal sem marad tétlenül és diplomáciája gyanus tárgyalásokat folytat a bolgár kormánnyal.

A beogradi politikai közvéleményt azonban még ezeknél a kérdéseknél jobban izgatják a Magyarország katonai készülődéséről szóló gyakori hírek. Nem mulik el nap, hogy a beogradi sajtó valamelyik orgánuma ne fujna riadót az olasz-magyar barátkozás miatt, titkos olasz fegyverszállítmányokról regélnék és ál-

landóak a csendes magyar mozgósításról szóló hírek is. Nagy bizalmatlansággal kísérték Seypel osztrák kancellár budapesti tárgyalásait és egyáltalában nem adnak hitelt a kiadott hivatalos nyilatkozatoknak, amelyek szerint csak ártatlan döntőbírói kérdésekről lett volna szó.

Nyilvánvalóan a külügyminiszteriumból lanszirozzák azokat a híreket is, amelyekről már a Bácsme gyei Napló is megemlékezett. Szever határmegállapító bizottsági szakértő magyarországi letartóztatásáról és megkínzásáról.

Szerdán a külügyminiszteriumban Nincsic külügyminiszter hosszú megbeszélést tartott helyettesével, Nesics Ljubával és Gavrilovic Pantéval, a politikai osztály főnökével. Ezen a konferencián, hír szerint, részletesen megvitaták az egész külpolitikai helyzetet. A konferencián szó esett azokról a represszáliákról is, amelyeket a Szever-eset miatt Magyarországgal szemben életbe fognak léptetni.

A konferencia miatt Nincsic külügyminiszter elhalasztotta tervezett választási agitációs körútját, ami politikai körökben számos kommentárta adott okot.

Essenbe bevonultak a francia csapatok

A csehek és lengyelek katonaságot vonnak össze a német határon

A szerdai bizakodó jelentések után, amelyek még hittek az angol és amerikai közvetítés sikerében, — csütörtökön reggel megkezdődött a francia csapatok bevonulása a Ruhr-területre.

Szerdán lázas izgalom nyilvánult meg a francia főváros katonai körreiben, mert a kormány által elrendelt rendszabályok a háborús előkészületek nyilvánvaló jeleit mutatták. Délelőtt letartóztatták Monmousseau, Pietri, Sourdet, Treiszt, Maranne és Lartigue kommunista vezetőket és még öt kommunista vezető letartóztatását rendelték el. A parlamenttől kéri továbbá Cachin kommunista képviselő mentelmi jogának a felfüggesztését, hogy elne az eljárást megindíthassák. A kommunistákat azzal vádolják, hogy Franciaország belső és külső biztonságát ellen vétettek, mert a lakosságot tüntetésre és ellenszegülésre akarták rábírni a Ruhr-vidék megszállásával szemben. Szerdán délután a berlini francia követ a német külügyminiszteriumot hivatalosan értesítette a francia kormánynak a Ruhr-vidéken tervezett katonai akciójáról. Ezzel egyidőben Párisban a német követnek átnyújtották a francia kormány jegyzékét a szankciók életbeléptetéséről. A jegyzék közli a jóvátételi bizottság határozatát, amely büntöské mondja ki Németországot a szénszállítások elmulasztásában. Megállapítja a francia kormány, hogy ezzel jogot nyert a szankciók alkalmazására, a

mely a Ruhr-vidék széntermelésének ellenőrzésére hatalmazza fel Franciaországot és ebben az olasz kormány határozatai szerint olasz mérnökök is részt vesznek. Kiemeli a jegyzék, hogy Franciaország nem tervez katonai akciót, sem katonai megszállást és a csapatok csak a mérnöki bizottság védelmére szolgálnak. Franciaország számít arra, hogy a német kormány jóakarata elejét veszi mindennemű ellenállásnak és zavarnak, amiért a szövetséges hatalmak Németországot tanékek felelőssé.

Szerdán a francia kormány felhívta a Csehszlovák köztársaság kormányát, hogy a Németországgal szemben végrehajtandó szankcióban vegyen részt.

Hír szerint francia részről kijelentették, hogy ha Csehszlovákia erre nem volna hajlandó, úgy Franciaország bojkottálni fogja Csehszlovákia kormányát. Csehszlovákia politikai körök véleménye szerint nem hajlandó a katonai akcióban részt venni, de minden eshetőségre számítva csapatösszevonásokat rendelt el a német határon.

Berlini jelentések szerint a német fővárosba hírek érkeznek a német határon észlelt csapat-koncentrációkról. A német kormány elhatározta, hogy területeinek megsértése esetén a legerélyesebb ellátrendszabályokat lépteti életbe.

Felsősziléziából lengyel csapatok előnyomulását jelentik a német határ felé.

A francia csapatok csütörtökön reggel Essen felé megkezdtek az előnyomulást, Duisburg, Düsseldorf és Mühlheim irányából.

Már szerdán nagy előkészületeket és csapatelmozdításokat lehetett megfigyelni a Ruhr-vidék határainál. A külföldi tudósítók Essenből már elküldték híreiket a csapatok megérkezéséről, mert a megszállás után a posta- és távírdátorgalmat a Ruhr-területen megszüntetik, mindaddig, míg a csapatmozdulatok befejezést nyernek.

Csütörtök délig a francia csapatok megérkeztek Essen külvárosába és azt hiszik, hogy a kora délutáni órákban a várost is megszállják.

Cuno német kancellár a parlamenti bizottságban kijelentette, hogy Németország tiltakozik az okkupáció ellen, de annak végrehajtása esetén passzive fog viselkedni.

A kormány a Reichsratot 16-ikára helyett már szombatra 13-ikára egybehívja, hogy a parlamentnek nyilatkozzék a Ruhr-terület megszállásával előállított helyzetről.

A párisi és brüsszeli német követek a kormány utasítására csütörtökön visszatértek Berlinbe. A birodalmi kormány utasította valamennyi külföldi képviselőt, hogy az idegen kormányoknál jelentsék be Németország tiltakozását a megszállás ellen, amit a birodalmi kormány a békeszerződés megsértésének tekint.

Vasárnapra a megszállás miatt egész Németországra gyásznapot rendeltek el. Ezen a napon a birodalom minden városában tiltakozó négygyűléseket fognak rendezni a megszállás ellen.

Berlini jelentés szerint a csehszlovák-német határon Leofsitznél cseh csapatösszevonások vannak.

a csehek francia példára szintén német területeket fognak megszállni.

A lengyelországhoz tartozó Felsősziléziában ugyancsak erős katonai készülődés folyik. Varsóban megcáfolták azt, hogy a lengyelek fel akarják használni az alkalmat Felsőszilézia német részének megszállására. Berlinben azonban ennek ellenére is nagy az izgalom.

A német lapok felháborodással írják a litvánok előnyomulásáról, akik már egy órányira vannak Memeltől. A teletőlten bandák mögött reguláris csapatok vannak. A francia csapatok beásták magukat Memel előtt, mert ők vállalták a város védelmét.

Rómából érkező jelentések szerint az olasz kormány táviratilag közölte a német kormánnyal azt a kívánságát, hogy a jóvátétel ügyében kontinentális megoldás jöjjön létre.

Franciaország, Belgium és Olaszország, mint kontinentális blokk bojkottkozna tárgyalásokba a németekkel. Azt hiszik azonban, hogy amíg idegen csapatok állnak német földön, addig az új tárgyalások nem lesznek megtervezhetők.

A német birodalmi gyűlés január 13-án ül össze és akkor fog ezzel az új olasz tervvel foglalkozni. Féltik, hogy a francia szankciók alkalmazásával végzetes lavina indul meg, amely útjában nagyobb pusztításokat fog okozni, mint amilyenre elindító számítások. A nyomában fakadó elkeseredés az eddig higgadt német politikát könnyen a keleti szövetséges keresésének végzetes kalandjába sodorhatja.

CIRKUSZ

Családi ünnep az Emberiségnél

(Néhány meleg visszamelegkezés
őstatainkról, Ádám urról)Baltimoreból jelentik, hogy
ott nemsokára leleplezik
Ádám szobrát.Sietek megírni az ünnepi
leleplező-beszédet, nehogy
más megelőzzön. Az öreg
tudniillik kedvenc témám,
régóta foglalkozom derék őstatainkkal, egész könyvtárra
való összeböngésztem már
röla. Az egyik író Napoleont
tanulmányozza, a másik Luther
Mártont, a harmadik
Nagy Frigyeset. — Engem
mindig Ádám érdekelt. Di-
rekt rájogok nagyszerű
ösünkért, ezért a kiváló tér-
fiért. Bárki bármit is mond-
jon, őt tartom a legelső em-
bernek!...Tehát, mint régi Ádám-ku-
tató ragaszkodom hozzá,
hogy én tartsam meg első
szobrának leleplezése alkal-
mával az ünnepi beszédet:Mélyen tisztelt Korcs utódok és
utódok!Itt áll előttünk teljes életnagyságban
jól sikerült szobra annak az előkelő ur-
embernek, akinek oroszánrészre van ab-
ban, hogy mi egyáltalában existálha-
tunk ezen a földön. Ha ő nem volna
vagy pedig ha nem teljesítette volna
hivatalos kötelességét olyan lankadat-
lanul, hol volnánk most mi?! Helyet-
tünk rinocerosok, vadlovak, vaddis-
zók, vadzsamarak, krokodilusok és min-
denféle hullók, undorító csuszómászó-
állatok foglalják el ezt a szép világot,
ezt a földi paradicsomot. Ámbár, ami
azt illeti, még most is sok vadmarha,
vadszamar, hulló és undorító csuszó-
mászó jár közöttünk. Elégé rut hálát-
lanság volt részünkről, hogy annyira
megfeledeztünk mélyen tisztelt őstün-
kről. A hálátlan utókor kutyába sem veszi
őt, az első embert. Egészen jelentékte-
len pitianerek, mint Julius Caesar, Ko-
lombus Kristóf, Franklin Benjamin, Mar-
coni és Vilmos császár nagy hírnevé-
nek örvendenek, pedig ezek a királyok,
császárok és felfalók milyen nimollis-
ták Ádához képest. Az összes felfaló-
k között Ádám volt a legnagyobb, mert
ő felfalalta önmagát. Aztán felfalalta a
legnagyszerűbb, a legszenzációsabb és a
legkorszakalkotóbb találmányt: a nőt.
Már mint Évát. Tudjuk a bibliából, hogy
Ádám miközben szomoruan, egyedül ló-
gott a paradicsomban, folyton azon tőp-
rengett, hogy miképpen lehetne valami
jó nőre szert tenni. Ez a gondolat még
álmában is furta az oldalát. Így fura-
kodott aztán az első nő a földre, a fér-
fiak közé. Sajnos hamarosan kiderült,
hogy a Nő nem volt olyan, amilyennek
Ádám őt megálmodta. Nő, de ha nem
is valami tökéletes találmány a nő, az-
ért mégis csak hálásak lehetünk érte
Ádámnak. Mentségül szolgál, hogy az-
óta sem találtak fel különbséget en-
nél. Nekem legalább ez a szerény véle-
ményem.Egyáltalán meg kell állapítani azt a
szomorú és szégyenteljes körülményt,
hogy nekünk kései unokáknak halvány
fogalmaink sincsenek erről a nagy em-
berről. Ezért szükségesnek tartom, hogy
dó., sőt mogyoróhájban ismertessem
életét és főbb műveit. Tehát:Ádám (azelőtt Ármín) őstermelő, er-
dőtulajdonos és halászati jog-bérlő, szü-
letett Krisztus előtt 00-ban a Mezőség-
ben, (Egyesek szerint azonban a buda-
pesti Allatkertben), egyszerű, de becsü-
letes szülőktől. Szülei nagyon szerették,
valósággal majomszeretettel csügöttek
rajta és semmiképpen sem akartak meg-
válni tőle. A nagytrató ifjú azonban
szüleinek találta a családi ketrecet és
semmi kedvet sem mutatott, hogy min-
denben utánozza apját. Végre is meg-
emberelte magát. Kibérelt egy jókora
kertet, amelyben paradicsomot kezdett
termelni angróban. Konkurencia hiányá-
ban az üzlet kitűnően ment, az Ádám-
féle paradicsom olyan híressé vált, hogy
még most is beszélnek róla. Ádámnak
lehet mondani paradicsomi élete volt, deaz igazán paradicsomi élvezetek csak
azután következtek el, mikor költséget,
fáradtságot, sőt önmagát sem kímélve,
beszerezte az első nőt. Éva eleinte ren-
desen viselkedett, örült a jó parthienek,
de mikor aztán nagyon jól ment a dol-
ga, egyre lehetetlenebbé vált. Minden-
féle ronda utolsó állattal udvaroltatott
magának és uton, sőt utiúlen is meg-
csalta az urát. A szegény Ádám azon-
ban nem tudott semmit sem ezekről a
legnagyobb mértékben elítélendő dol-
gokról. Csak jó néhány ezerévvvel ké-
sőbb tudta meg a botrányos ügyet, a
mikor már a Biblia is megírta. Küldött
is be valami helyreigazító nyilatkozat-
felét, de nem közölték. Így hát szegény
Ádám teljesen benmaradt a szöszban,
illetve a paradicsom-szöszban. Szegény.
Ő volt az első megcsalt férj.Nő, de nem akarom tovább firtatni
Éva öngyásága botrányos kalandjait.
Elvégre nőkkel szemben mégis diszkrét-
eknek kell lennünk. És elvégre Éva,
akármilyen dicsú volt, mégis csak a
rangban legidősebb nagymamánk volt.

A választójogi játék

Más véleményen vannak a helyi hatóságok mint a kormány

Novisadról jelentik: A választói
felszólamlások összeszámlálása meg-
történt, amely szerint kitűnt, hogy
eddig csak 2500 felszólamlást adtak
be, jóval kevesebbet, mint azt sokan
optimisztikusan remélték. A felszól-
amlások ügyét intéző hivatal eddig
300 esetben döntött a választói név-
jegyzékbe való felvételről.A Bácsmegeyi Napló munkatársa
kérdést intézett a választói névjegy-
zék kiigazítása ügyében. Stefano-
vics Zsarkó dr. polgármesterhez, a
ki a következőket mondotta:— A választói névjegyzékbe eddig
300 felszólamlót vettünk fel. A ki-
igazítás minden tekintetben a törvé-
nyes rendelkezéseknek megfelelően
történik és alig néhány esetben ut-
sítottak vissza jelentkezőket. A lista
rövidesen el fog készülni és azt ja-És az ember nem szeret tulságosan sok
kompromittáló dolgot elmondani a
nagymamájáról. Tehát egy szót se töb-
bet a nagymamánkról. Ámbár egymás-
közt vagyunk, ámbár testvérek és un-
katestvérek vagyunk valamennyien,
mégis dicsó nagypapánk ez ünnepén ne
ragalmazzuk tovább nagymamánkat.
Maradjanak a diszkrét titkok csak kö-
zöttünk. A családban.Mélyen tisztelt Korcs utódok és
utódok!Bocsánatot kérek, amiért Ádám tatánk
szobrának leleplezése alkalmával aka-
ratomon kívül Éva mamuskákkal leplez-
tem le. De azt hiszem kissé tartoztam
ezzel szeretett Ádám tatának emléké-
nek, mert a Biblia teljesen egyoldaluan
és rosszhiszeműen olyan komikus figu-
rának, olyan pipogya fráternek, olyan
sajnálatraméltó felszarvazott papucs-
hősnek tünteti fel Ádámot, hogy az em-
beriség e gyönyörű nagy családi ünne-
péje alkalmával okvetlenül meg kellett
védenem a szegény trottilit.

(g. z.)

A kisantant államai háborus készülődéssel
vádolják MagyarországotPrágai és bukaresti jelentések a magyar-román határmenti
incidensekről — Nő az idegesség RomániábanA kisantant és Magyarország kö-
zötti feszült viszonyt egy újabb in-
cidens még rosszabbá teszi. Buka-
restből ugyanis a Rador-ügynökség
a román kormány hivatalos kömmü-
nikéjét közli, amely szerint január
8-ról 9-re virradó éjszaka két ma-
gyar osztag Aradnál átlépte a ro-
mán határt. A román járőr azonban
rajtaütött a magyar osztagokon,
mire azok sűrű tüzelések közepette
visszavonultak. A román kormány-
hoz érkező egyéb jelentések szerint
a határon magyar csapatokat kon-
centráltnak, miért is a románok ha-
sonló intézkedésekkel válaszoltak.
Újabb határcidens azonban ez-
ideig még nem történt.A román lapok hangsúlyozzák,
hogy ilyen lépésekkel a magyar
kormány nem fog változtatni a tri-
noni békeszerződésen. Marcescu
román külügyi államtitkár egyéb-
ként hosszabb ideig tárgyalta a buka-
resti magyar követtel.Prágai jelentés szerint a cseh-
szlovák távirati iroda Bukarestből
hasonló jelentést közöl azzal a meg-
jegyzéssel, hogy a magyar határon
élénk csendőrkonzentráció folyik.A román és cseh forrásból eredő
jelentésekkel szemben — mint Bu-
dapestről jelentik — a Magyar Tá-
virati Iroda a kormány részéről a
következő hivatalos cáfolatot közli:»A magyar katonai hatóságok
minden kétséget kizáróan megál-
lították, hogy 8-ról 9-re virradó éj-
jel az Arad melletti Lőkősházátólnuár 14-én felterjesztik a törvény-
székhez.— Ezen a névjegyzéken kívül hi-
vatalból ki fogjuk egészíteni a név-
jegyzékeket január 31-ig. Azok a
választók azonban, akik ebben a
névjegyzékben lesznek felvéve, —
a márciusi választásokon nem ve-
hetnek részt, hacsak a kormány
újabb rendelettel másképpen nem
fog intézkedni.Szlepcevicz Milán kerületi főis-
pán egyébként szerdán tárgyal
Beogradban ebben az ügyben. Hogy
mit végzett, micsoda instrukciókkal
jött vissza — azt egyelőre nem tud-
ni. Stefanovics Zsarkó dr. polgár-
mester — akivel hazatérése után
megbeszélést folytatott — kijelen-
tette munkatársunknak, hogy a
helyzet nem változott.keletre az ugynevezett Kinczig-ta-
nyánál több mint száz lépésnyire a
határtól, magyar területen a rendes
szolgálatot teljesítő vámőr-járőrre
a románok 30—40 lövést adtak le.
A magyar járőr ezt viszonozta Se-
besülés magyar részről nem történt.
Január 10-ről 11-re virradó éjjel a
románok ugyanott ismét tüzelni
kezdtek a magyar járőrre, amit
azonban az nem viszonozott.Az eseményekkel kapcsolatban
beogradi jelentés szerint a román
kormány Beogradban és Prágában
sürgős javaslatot terjesztett elő,
hogy a kisantant államai sürgősen
tartsanak értekezletet a magyaror-
szági események ügyében. A jegy-
zékben a román kormány ismerteti
a magyar kormány legutóbbi barát-
ságos ajánlatát gazdasági egyez-
mény megkötésére vonatkozólag és
megállapítja, hogy minden jelből ar-
ra lehet következtetni, hogy ezek a
barátságos lépések csak arra valók,
hogy leplezzék Magyarországot há-
borus céljait. A román kormány re-
méli, hogy Beogradban és Prágá-
ban is tisztában vannak azzal, hogy
Magyarország arra törekszik, hogy
Közép-Európa békéjét megzavarja.
A román kormány azt kívánja, hogy
a kisantant végre kényszerítse a
magyar kormányt a béketeltételek
teljesítésére, elsősorban a lefegyver-
ezésre és így javítsa meg azt a
viszonyt, amely Magyarországgal
az olasz fascisták uralomrajutása
óta rosszabbodott.

A beogradi Novosti foglalkozik a

legutóbbi eseményekkel »Figyel-
meztetés« című vezércikkében, a
melyben felhívja az államiériak fi-
gyelmét arra, hogy a pártérdek
félretételével törődjenek többet a
küllégi kérdésekkel, mert erre a
magyar mozgósítás révén támadó
veszedelem sürget.Az »Adeverul« jelentése szerint
a kisantant államai együttesen lépé-
seket fognak tenni a magyar kor-
mánynál a legutóbbi határcidens
ügyében.

Nő az adó Novisadon

Dr. Stefanovics Zsarkó polgármester
nyilatkozata a novisadi pótdadó fel-
emelésérőlNovisadról jelentik: A város ve-
zetősége most kezdte meg a költ-
sévétés tárgyalását, amely 17 mil-
lió dinár kiadást és 7 millió dinár
bevételt mutat ki.A költségvetésről a Bácsmegeyi
Napló munkatársának Stefanovics
Zsarkó dr. polgármester a követke-
zőket mondotta:— A város budgetjének tárgyalá-
sát most kezdtek csak meg. A költ-
ségvetésben látszólag nagy deficit
szerepel, ez azonban csak azért
ilyen föltűnően nagy összeg, mert a
számvevőség a kövezési költségekre
8 millió dinárt irányzott elő. Az
utjavítási program végrehajtására
kontemplált összeg pedig öt évre
szól, ilyen időn belül tervezük
ugyanis a város kövezetének rend-
behozását. A deficit tehát aránylag
nem olyan súlyos, mint az első pil-
lanatban látszik. Különbösen is emelni
fognak a város jövedelmeit, hogy a
pénzügyi viszonyokat stabilizáljuk.
Valószínű, hogy a 100 százalékos
pótdadót is jelentékenyen felemeljük.
Enek az adófelemelésnek jogossá-
gát és szükségét nem hiszem, hogy
ma valaki kétségbevonhatja. Novi-
sad város lakói ezen a címen ma
— a többi városokhoz képest —
aránylag csekély adót fizetnek. A
jövedelem szaporításával a város
költésévetésének egyensúlyát föl-
tétlenül helyre fogjuk állítani.

Aranykoronát

hiteleztünk...

Osztrák és magyar kereskedők
inváziójaA békevilágban, amikor még a ke-
reskedők boldogok voltak, ha áruikon
hamarosan tudhattak, különösen ked-
velt eladási mód volt a részletfizetés.
Ki tudná felsorolni azokat a cikkeket,
amelyeket budapesti és bécsi ügynökök
részletfizetésre kínáltak az embereknek,
akiket elkápráztatott a könnyű fizetési
mód s derűre-borura rendelték mindent,
mert csak havi öt-tíz koronát kellett
törleszteniök. Közben aztán kitört a há-
boru, a részletfizetések elmaradtak és
az impérium változása folytán a buda-
pesti és bécsi cégek nem nagyon tudták
a részletfizetőket kötelezettségeik telje-
sítésére szorítani. Most aztán az osztrák
és magyar cégek összeállították követel-
éseiket és pár hét óta sűrűn érkeznek
levelek a vevőkhöz, akik annak idején
részletre vettek könyvet, hangjegyeket,
vásznakat, grammofont s még a legkü-
lönlebb dolgokat. E levelekben a cé-
gek felhívják az adósokat, hogy tarto-
zásukat jugo-koronában a hatévi kése-
delmi kamattal együtt haladéktalanul
fizessék meg. Ugyátszik azonban, ma-
guk a járandóságukat erőlyesen követelő
kereskedők is látják, hogy követelésük
nincs egészen rendjén, mert még nincs
is eldöntve, hogy a külföldi tartozáso-
kat a jugoszláv állampolgároknak milyen
arányban kell megfizetniök s ezért hogy
mintegy igazolásképpen követelésük jogos-
ságát illetően, minden felszólító levélre
külön bélyegzőt is nyomnak rá, mely
vérpíros betűkkel kiáltja az adós felé:
»Mi Önnek aranykoronát hiteleztünk!«

Természetesen e memento dacára is a vajdasági adók nem igen sietnek fizetni, már csak azért sem, mert a bécsi és pesti cégek a korona tartozás után a háboruban teljesített utolsó fizetés napjától számítva, jügo koronában kalkulálják a kamatot. Ezek a részlet-hitelezők azonban nem álltak meg a felszólító-levelek írott malasztjánál, hanem egyik-másik per után is be akarja hajtani régi követelését. Megtörtént épp a legutóbbi napokban, hogy egyik budapesti cég értesítette vajdasági adósát, hogy az eredeti körlevélben megállapított járásbírósnál bepörölte őt. Az azonban erősen kétséges, vajjon a budapesti bíróság jügo koronában fogja-e elmarasztalni az adóst s ha el is marasztalná, vajjon végrehajjták-e a Vajdaságban az ítéletet, miután az SHS. királyság és Magyarország között a kölcsönös jogsegélyre nézve nincsen nemzetközi szerződés.

Ő, az élet s a halál

Jegyzetek Petőfiről

Kiskőrösön multkor leszálltam. Sokszor jártam ezen a vonalon. Most állapodtam itt meg először.

A kis parasztfiu, ki a bérkocsi bakján ült, meg se várta a szavam, egyenesen vitt a házhoz, az ő házához, mint olasz, vagy francia idegenvezető a város egyetlen székesegyházához. Tengelyig merült a kerék a zöld sárba. Város, melyet látok, vagy falu, vagy puszta, nem tudom. Csak azt tudom, hogy ez a föld nyár és délibáb nélkül fáj.

Tornácos kunyhóskában ocsudok fel s a szobában, melynek alacsony gerendájában beleverem a fejem. Éles szégyenszag: a bubos kemence megszága, a földnek, a szövetnek, a rothadó fának a szaga. A muzeumban ezt nem érezni. Hiába, a muzeum építői nem olyan ügyesek, hogy fogalmat adjanak ilyesméről és a tankönyvirók sem oly ügyesek, hogy pár mondattal elképzeltessék a paraszti dolgokat: a bubos kemence megszágát, a földnek, szövetnek, meg a rothadó fának a szagát.

Azóta gyakran gondolok rá. Nem úgy, ahogy szokás Apánkra gondolunk így, meg azokra, kiket szeretünk. Nincs élettem semmi könyv, melyben adatok vannak. Még az ő könyve sincsen. Csak az élete oly közel, oly paraszti vialósággal, hogy akár kézzel lehet fogni.

Nem szentségtelenség így beszélni. Ő szerette a valóságot. Tudta, hogy ez minden, ebből sarjad vérünk, könnyünk. Izzadságunk még a költészet is s a többi szólam. Arra is gondolok, hogy nagyon, minden embernél jobban szeretette az életet, melytől ő a nemes, királyi ragadozó, rövid életében mindent elvett, amit elvenni érdemes. Érzékei olyan finomak voltak, hogy a valóságot látománynak érezte. Ismerte a szeder és pipafüst ízét, téli hajnalok zuzmarahlatát, a sár és csillag színt, falusi könyökutacák macskazenéjét, mely részeg kurjantásából és bőgők brummogásából tevődik össze.

Azokban a dolgaiban, melyek bizonyosan halhatatlanok, a hétköznapi élet zajong. Emlékeztem, hogy a kocsmá alakja tavalyi kalendáriummal van kifotózva, sárga falán látni a korommal rajzolt figurákat s a téli esték muzsája nem a tündér, hanem a lisztet szitáló szolgáló, ki holnap dagasztani fog. Irt arról, hogy majd megöregszik. Unokái nézik sírja fölött a ringó akáclobokat.

Könnyű azt mondani, hogy meteor. De nehéz, fájdalmas látni őt, testi mivoltában, szeretettel, az élet költőjét, idézni őt, nemcsak szellemét, a halhatatlant, hanem testét is, közlőre érezni és meg nem ijedni tőle.

Egyszer régen, délután Riedl Frigyes-sel beszélgettünk róla, mi, volt tanítványai. Különös szellemidézés volt. Azzal hívtuk közénk, hogy hétköznapi adatokat firtattunk. Majdnem eltávolította tőlünk a legenda, de a próza visszahozta őt.

Valaki megkérdezte milyen nagy volt, hány centiméter. A tudós fölkel és megmutatta a kérdezőn: »önnök eddig irt

volna. Aztán kezünk odatettük a falra, lemértük nagyságát a falon. Abban a magas szobában határozottan kicsinynek rémlett volna. Ha leül az angol bórdíványra, akkor finom termete egészen elvész benne. Mert természetben volt valami kellemes, könnyed.

Haláláról is szó esett ekkor. Az újabb kutatás elveti a szibériai legendát, a régi és újabb legendákat. Valaki, nem is olyan régen, egy kitömött sást vitt egy erdélyi gimnázium természettani muzeumának és cserébe ajándékol a költő koponyáját kérte. Másik újabb legenda, hogy »szavahihető tanuk szerint 1851-ig élt egy délvidéki német család körében.« A valóság az, hogy a segesvári veszített csata után megölték. Még pedig nem is orosz katoná, hanem valószínűleg egy orosz zsoldban lévő finn katoná, tehát testvér, minthogy abban a hadtestben igen sok finn szolgált.

Különbö az akkori orosz tisztnek nem voltak barbárok. Schiller-től és Goethé-ről ábrándoztak s egy kozák tiszt például egy magyar uriaszonytól mindössze Zschokké-nak, az akkori népszerű német írónak kézírásos levelét vitte el, hadizsákmányul.

Ő maga alig sejtette, milyen veszélyben forog. Csata után, a harctéren ez az isteni gyermek az orosz- lengyel hadvezér francia beszédét utánozta, azt mondják kitűnően. Aznap vászonzubony volt rajta. A monostorkert mellett lehelt utolsót, délután öt és hat óra közt. Egy órával azelőtt még látták őt, kard nélkül, néha kivette jegyzőkönyvét és valamit irt belé. Ezekből a jegyzetkből később vers született volna.

Huszonhat éves volt, mikor meghalt. Ez a költő csecsemőkora. Tapasztalt, mesterségbeli ügyesség híján a legnagyobbak is csak mintákat másolnak ilyenkor, készülnek jövőjükre. Ő teljes zenekarral játszott. Tulzárnyalta minden kortársát, Beranger-t és Heine-t, sejtelmes verseivel Maeterlick-et érezteté, érett humorával Csehov-ot, izgató színrakásával Gorkij-t, az orosz realistákat.

Csodagyermek volt? Nem, csodaférfi volt. Csodaköltő volt, amilyen még nem élt a föld hátán.

Kosztolányi Dezső.

Vakmerő rablás a novisadi főutcán

Ismeretlen betörők kifosztottak három üzletet

— Novisadi tudósítónktól —

Csütörtökön délben fél egy és egy óra között, Novisadon, a Kralja Petar-utca 30. szám alatti ház első emeletén, alig kétszáz lépésre a városházától, a város legforgalmasabb részén a betörések egész sorozatát követték el, — eddig — még ismeretlen tettesek.

Az említett ház emeletén nincsenek lakók, hanem csupán üzlethelyiségek vannak.

A betörők először Justh Gyula írógép- és mechanikai üzletébe törtek be, fészitővással felfeszítve a bezárt üzletajtót.

Bejutva a helyiségbe feltörték azt az íróasztalt, ahol pénzt sejtettek. Keresték a pénzt, de nem találták. Holott a fiókban 58.000 korona volt. Az üzletből írógéprezseket és szőnyeget vittek el.

Innen távozva, feltörték a szomszéd-üzlethelyiséget, Sztág Henrik fodrász üzletét és a napi bevételt, pár száz koronát vittek el.

A fodrászüzlet mellett van Nóta György szabóüzlete, a betörők ide is be akartak hatolni, de nem sikerült nekik felfeszíteni az ajtót.

A betöréseket akkor fedezték föl, amikor az üzletek tulajdonosai az ebédidő után fel akarták nyitni üzletüket.

A város legforgalmasabb pontján, 100—200 lépésre a rendőrség központjától végrehajtott háromszoros betörés, amelyet fényes nappal hajtottak végre, városszerte nagy felháborítást kelt.

Változások a szubotici tanácsban

A pénzügyi tanácsosi állás betöltése

A szubotici városi tanácsban néhány napon belül változás lesz, ami a városi tisztviselőkarban is változást fog maga után vonni. Amint ugyanis ismeretes már, Lepedát Illés pénzügyi tanácsnok a városi takarékpénztár igazgatójává történt megválasztása folytán a pénzügyi tanácsosi állás megüresedik. A válságot eddig nem sikerült megoldani, mert az az eredeti terv, hogy új embert hozzanak a pénzügyi osztály élére, nem volt megvalósítható.

Ezért úgy akarták a kérdést megoldani, hogy ideiglenesen Hoffmann Kálmán dr. gazdasági tanácsost bízták volna meg a pénzügyi osztály vezetésével, azonban ettől a tervtől is valószínűleg el kell tekinteni, mert Hoffmann tanácsos saját ügyosztályával is annyira el van foglalva, hogy nem tudná mindkét állást betölteni.

A legújabb terv szerint tehát — miután Lepedát tanácsost valószínűleg már a legközelebbi napokban felmentik állásától és így a kérdés sürgössé vált — valószínűleg Nedeljkovic Miladint, a városi adóhivatal főnökét fogják pénzügyi tanácsossá kinevezni, míg az új adófőnök Vidákovics János pénztáros lesz. Egyelőre azonban ez még csak terv és a polgármester csak néhány nap múlva fog a kérdésben végleg dönteni.

Lepedát tanácsos távozása folytán Pletkosizs András dr. főispán-polgármester csütörtökön már felmentette a fűrdőigazgatói tisztségtől és helyette ezeknek a teendőknél az ellátásával Oresics főjegyző a legközelebbi napokban már át is veszi az igazgatói teendőket Lepedát tanácsostól, hogy a palicsi szezon előkészítéséhez szükséges intézkedéseket idejében megtehesse.

HIREK

Egy kritikus albumából

A politika a legnemesebb művészet és a legcsutabb mesterség, aszerint ahogy csinálják.

Nagyon ismert mondása egy kiváló férfinak, hogy »a politika elrontja a jellemeket.« Anélkül, hogy vitatkoznai mernék vele, mégis bátor vagyok megjegyezni, hogy igen gyakran a jellemek rontják meg a politikát.

Egy apa így oktatta ki a fiát:

— A politikától tartsd magad távol. Ahhoz nem vagy se elég okos, se elég lelkiismeretlen.

Valakit nagyon és agyondicsértek mint kitűnő politikust. Elmondták róla, milyen előrelátó, mily alkalmazkodó, mily csalhatatlan emberismerő, hogy fel tudja használni a különböző kedvező körülményeket s mily ügyesen kerüli ki a kedvezőtleneket, hogy tudja megválasztani az eszközöket, az embereket és az embereszközöket, stb. S ez így ment hosszú ideig, míg végre a társaság egy tagja így szólt:

— Nos és most halljunk róla valami jót is!

A nagyurakat kellemes hazugságok közt nevelik, a kisemberek kegyetlen igazságok között nőnek fel. Hogy is érthessék meg ezek aztán egymást akár a társadalomban, akár a gazdasági életben, akár a politikában?

Baedecker.

— Vasárnap Suboticára jön a közlekedésügyi miniszter. Jankovics Velizár közlekedésügyi miniszter január 14-én, vasárnap Suboticára érkezik. Utjának kizárólag politikai jellege van és itt a

radikálispart vezetőivel a választások ügyéről fog tárgyalni. Mint értesülünk, a subotici kereskedők, iparosok és szállítók ez alkalommal küldöttségileg fel fogják keresni a minisztert, hogy őt a subotici vasutigazgatói állás betöltésénél Manojlovics Milán mérnök, igazgató-helyettes ért méltánytalan mellőzés orvoslására kérjék.

— Tábornoki kinevezések. Beogradból jelentik: A hadügyminiszteriumban előkészületek folynak újabb 20 ezredesnek tábornokká való előléptetésére. A hadügyminiszterium rendelkezési állományában lévő tábornokokat nyugdíjazni fogják. Az újabb tábornoki kinevezések azoknak a támadásoknak eredményei, amelyek a kormányt a karácsonyi 18 tábornoki kinevezés kapcsán érték.

— A vallásügyi miniszter a zagrebi érseknél. Zagrebből jelentik: Jovanovics Ljuba vallásügyi miniszter csütörtökön Zagrebben felkereste Bauer román. kath. érseket.

— Újból megindul a személyvonatközlekedés Budapest felé. A magyar Államvasutak igazgatóságának rendelete szerint január 15-ikétől kezdve ismét megindul a személyvonat-közlekedés Budapest és Subotica között, amit november hónapban szénhiány miatt megszüntettek. Az első vonat 15-én, hétfőn este 20 óra 50 perckor érkezik Suboticára és innen 16-án, kedden reggel 6 órakor indul Budapest felé.

— Nyugdíjazott adófőnök. Novisadról jelentik: Markovics Ignácot, a novisadi adóhivatal főnökét a pénzügyminiszter nyugdíjazta.

— Petőfi-ünnepély Tatán. Tatáról jelentik: Vasárnap, január 14-én Tatán Petőfi-ünnepélyt rendeznek, amelyen Király Károly dr. mond emlékbeszédet a magyarság hallhatatlan költőjéről.

— Görögország bevezeti az új naptárt. Athénből jelentik: A kormány rendeletet adott ki az új naptár bevezetéséről.

— Az óbecsei Magyar Párt ügye. Sentáról jelentik: Király Károly dr. az adai pártszervezet elnöke megbeszéléseket folytatott Solti Adámmal, a sentai Magyar Párt elnökével az óbecsei pártszervezet megalakítása ügyében. A megbeszélések eredményeként valószínűleg rövid időn belül az intéző bizottság vezetése mellett megkezdik az óbecsei magyarok megszervezését.

— Cseh-görög kereskedelmi szerződés. Athénből jelentik: A görög kormány aláírta az ideiglenes kereskedelmi szerződést Csehszlovákiával, amely rendezti a két ország közötti gazdasági viszonyokat. A szerződés megkötése eklatáns cáfolata azoknak a híreknek, hogy Csehszlovákia és Románia ugyanazokat a kedvezményeket kapnák a Szaloniki-kikötőben, mint Jugoszlávia.

— Meghalt a görög exkirály. Egy szüszavú római távirat arról ad hírt, hogy Konstantin görög exkirály Palermóban csütörtökön meghalt. Részletek még hiányoznak.

— Budapestén elítelt kommunisták. Budapestről jelentik: A törvényszék csütörtökön tárgyalta a múlt év tavaszán leleplezett kommunista összeesküvés részeseinek bűnpörét. A bíróság Sellő Nándort 12 évi, Obernik Istvánt 11 évi fegyházra, Czuczor Józsefet 2 és fél, Neumann Sándort pedig 2 évi börtönre és 50.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Tóth Ferencet pedig felmentette. A bíróság valamennyi elíteltet az állami és társadalmi rendelleni büncselekményben, izgatásban és közokirathamításban mondatotta ki bűnösnek.

— **Uj vasutállomás a Subotica-Bogojovo közötti vonalon.** A suboticei vasutigazgatóság közölte a város tanácsával, hogy a Subotica-Bogojovo-i vonalon Hrvacki Majur és Pavlovac között új vasutállomást létesít és kérte a városi tanács javaslatát az új állomás elnevezésére vonatkozólag. A suboticei városi tanács azt javasolja a vasutigazgatóságnak, hogy a rövidesen megnyíló új állomást a közelében levő patak után „Krivaja”-nak nevezzék el.

— **A Sand csokoládé-délutánja.** A Sand, mely a téli hónapokra dicséretes kulturprogrammokat állított össze, vasárnap csokoládé-délutánt rendez a Salome barban. A csokoládé-délután programja tisztán családi jellegű, amelyen ismét szerepel Farkas Frigyes „Múlt és jövő” című darabja és a szellemes „Rendőri riport” című tréfája, ugyancsak Simonyi Böske magánműve. Meglepetésként tartogat a rendezőség erre az alkalomra egy kitűnő műsorszámot, amelyet egy ismert és szimpatikus művész fog előadni.

— **Eljegyzés.** Zupka József eljegyezte Tóth Etelkát Teceknán. Minden külön értesítés helyett.

— **Vasárnap gyűlést tart a sentai Magyar Párt.** Sentáról jelentik: Vasárnap, január 14-én a sentai Magyar Párt gyűlést fog tartani, amelyen a választás kérdését beszélnek meg. Ugyancsak vasárnap az adai pártszervezet is tart gyűlést, amelyen a radikálisokkal való tárgyalás ügyében fognak dönteni. Az adai radikálisok a tárgyalások megkezdésére már felhívták az ottani pártszervezet elnökét, Király Károly dr.-t.

— **Megalakult a lakók szövetsége Novisadon.** Novisadról jelentik: A novisadi lakók csütörtökön a Sloboda nagytermében újabb gyűlést tartottak, amelyen megalakították a lakók szövetségét. A gyűlés előadója Tetics Pavle szociáldemokrata városi képviselő volt, aki a szövetség alapszabályait is kidolgozta és beterjesztette. Az elfogadott alapszabály-tervezetet a gyűlés által kiküldött megbízottak pénteken adják át a polgármesternek. Az alapszabály szerint a szövetség ingyenes védelmet nyújt minden tagjának.

— **A vitriolos merénylet a rendőrségen.** Bukvics Joco rendőrbiztos feleségét, aki a férjét, mint ismeretes, vitriollal leöntötte, a rendőrség csütörtökön átadta az államügyészségnek. Bukvics rendőrbiztos a kórházban ápolás alatt áll és az orvosok remélik, hogy sikerülni fog szemérvilágát megmenteni.

— **Novisadon betiltották a piaci kenyérrárusítást.** Novisadról jelentik: Novisadon eddig a piacon is árusítottak kenyeret. A rendőrfőkapitányság egészségügyi okokból most a piaci árusítást betiltotta. Az árusok a polgármesternél tiltakoztak a betiltás ellen.

— **Eljegyzés.** Keczei Mészáros Manciát Pázmányi Zoltán hírlapíró eljegyezte Szentán.

— **Karácsonyi lövöldözés.** Vrsacról jelentik: Karácsony estén, amikor revolver lövöldözés és puská ropgatás van divatban, Cvejanov Bóza vrsaci gazda 11 éves Szima nevű fia, az apja revolverével lövöldözött. A gyakorlatlan lövöldöző véletlenül saját kezébe lőtt. Sérülése annyira súlyos, hogy be kellett szállítani a vrsaci kórházba.

— **Az egyik Rathenau-gyilkos szökési kísérlete.** Berlinből jelentik: Rathenau egyik gyilkosa, Techow, szökést kísérelt meg a sonnenburgi fegyházból. A szökési kísérlet az utolsó percben hiúsult meg az által, hogy Techow fogolytársai elárulták a tervet. Két fogházort letartóztattak.

— **Egy dollár — 9700 márka.** A német márka elértéktelenedése — berlini jelentés szerint — fokozatosan halad és a külföldi pénznemek árfolyama a berlini tőzsdén kezd fantasztikus méreteket ölteni. Egy dollárért csütörtökön 9700 márkát adtak és lehet, hogy pénteken már 10.000 márka lesz egy dollárnak az ára. Egy angol fontért 43.250 márkát fizettek.

— **Huszezer éves álom.** A könyvpiac szenzációja, Hoffmann Ödönnek „Huszezer éves álom” című kötete most jelent meg. A regény az Alantis idejében játszódik le és a csodás sziget pusztulásának érdekesítő történetét ismerteti. A kötet másik elbeszélése a „Marlakók a földön” a mai társadalom szatirája, két Marlakó földi kálváriája és bukása. A könyv, mely Romániában jelenik meg, méltó feltűnést keltett. Kapható a Kurir könyvosztályánál és minden könyvkereskedésnél. A címlapot Demian Tassi párisi festőművész rajzolta.

— **Osztrák válasz a Zagraber Tagblatt-nak.** Megirtuk a napokban hogy a Zagraber Tagblatt vezércikében elítélőleg nyilatkozott Seipel osztrák kancellár budapesti látogatásáról. Mint Bécsből jelentik, most a Neue Freie Presse válaszol a Zagraber Tagblatt megjegyzéseire és kijelenti, alaptalanok azok a hírek, mintha Ausztria és Magyarország között olasz támogatással titkos egyezség jött volna létre és Ausztria minden szomszédjával, így Jugoszláviával is épp olyan jó baráti viszonyban akar élni, mint Magyarországgal. A bécsi lap sajnálatosnak mondja, hogy Seipel magyarországi látogatása olyan izgalmat idézett elő a jugoszláv sajtóban.

— **Verekezés a francia képviselőházban.** Párisból jelentik: A francia képviselőházban Murat herceg egy közbeszólására Morell odakiáltotta neki, hogy viselkedése nem méltó komoly férfhoz. Murat erre odarohant támadólag Morellhez, aki védekező állásontra helyezkedett. A teremőröknek sikerült megakadályozni a tettlegességet, azonban Murat és Morell kimentek a folyosóra, ahol szóváltásba keveredtek, mire Morell egy újabb sértésére Murat herceg képviselőtársának arcába vágott, majd egymás hajába kapaszkodva folytatták a verekedést. A teremőrök csak nehezen tudták szétválasztani az ellenfeleket, akik azonban egy külön szobában később botokkal ismét egymásnak estek. A botrány végül Murat herceg bocsánatkérésével intéződött el.

— **A bukott gyár megszökött igazgató.** Kolozsvárról jelentik: Az ez-élt két évvel alakult »Tele Romana» nevű telefontelefonos vállalatot a karácsonyi ünnepek előtt fizetésképtelen lett s anélkül, hogy a munkásait kifizette volna, vezetőségét feloszlatta, az igazgatóság pedig Kolozsvárról Budapestre menekült. A telefontelefonos vállalatot a végromlásba. Az igazgatók oktalan gazdálkodása folytán több részvényes visszavonult a további finanszírozástól s megszüntették érdekeltségüket. Az igazgatók pedig, hogy az ünnepekre fillér nélkül hagyott munkások haragjától megmeneküljenek, vonatra ültek és itthagyták a vállalatot. A vezető szakmunkások és tisztviselők tárgyalásokba bocsátkoztak a részvényesek egy részével a gyár újbóli üzembehelyezéséről.

— **J. M. Ovadia ügyvéd Beograd.** Čika Ljubina 11. II. em. Interveniál minden ügyben a hatóságokkal különösen katonai, adó, vám- és opziósügyekben. Levelez magyarul, németül, szerbül. Telefon 1548.

— **A Salome bar-variété matól kezdve pontosan esti 9 órakor kezd előadásait.** Pénztárnyitás d. u. 6 órakor.

— **Orvosi rendelő bőr és nemi betegségek részére.** d. e. 9—1/211. d. u. 3—6-ig. (Salvazon oltások vérba-josoknuk) csesemő és gyermek-betegségeknek. Délelőtt 9—1/211-ig. Dr. Kosztolánai Subotica. Ul. Vilsonova 34.

(*) **Roth Olga kozmetikai intézetében** Kr. Alexandrova ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten modern szépségápolás, arcborhám-ápolás, alkalmatlan hajszaalak pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő és szeplőkkenőcsök stb. 2804

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke vezzi. Rendel. d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig. Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reinál-palota). Telefon 4—52.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nemi betegek részére. Rendel. délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrillmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

Hatalos bünt közt el, ki ruháját nem Bün és Gombos úri szabóknál készítteti. Karadžičeva-utlica 6. Bárány-köz.

RAPID

a legtekéletesebb és legbiztosabb

Gillette-elesítő

Olajkővön élesít! Könnyű, kényelmes kezelés! Az egyetlen készülék, mely valóban komoly munkát nyújt! Nagy megtakarítás pengékben! Gyári lerakat a Vajdaságban kizárólag

Tenner optikusnál
Subotica, Kralja Aleksandra
ulica 11. 5928

Építésszek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos telep.

Az egész ország területére legújanyosabb árban készítünk megrendelések után, rajzok szerint, építő, portál, üzletberendezéseket, parkettázást és bútortokat legmodernebb kivitelben. — Árajánlatokat leggyorsabban eszközölünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIĆ ULICA

A leghasznosabb és legalkalmasabb ajándék

az amerikai Singer-varrógép

családok részére, valamint ipari és gyári célokra
Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van

Singer

varrógép

Singer

olaj

Singer-varrógép Bourne & Co. New-York
Subotica, Strosmajerova ulica 7.

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzaci, Bezdán, Topola, Starakanissa Szentá, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zagreb Maruličeva ul. 5. Képviselet minden nagyobb városban. 8781



SZÍNHÁZ

A heti műsor. Pénteken, január 12-én délután 2 órakor iskolai előadásban »Lumpaciuss Vagabundus« kerül színre, míg este **Cveta Cindro**, a kitűnő énekesnő tartja nagy dal-estéjét. Szombaton este B 15. bérletben a nagyszerű »Böregér« kerül színre, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal »Stambul rózsája« megy, míg este az »Ivkova slava« című életkép kerül bemutatásra. Hétfőn este A 144. bérletben negyedszer a »Böregér«-t ismétlik meg.

Cindra Cveta hangversenye. Pénteken este 8 órakor tartja Cveta Cindro, a milánói Scala-színház szoprán-énekesnője a suboticei Városi Színházban önálló hangversenyét. Jegyeket a Jedinsvo könyvkereskedésben lehet előre váltani.

TŐZSDE

Beograd, január 11. Zárlat: London 442, Páris 612, Newyork 94.70, Genf 18.50, Szaloniki 1.06, Milánó 491.50, Prága 285.30, Berlin 0.95, Bécs 0.136, Szófia 61.85, Budapest 2.70.

Zürich, január 11. Zárlat: Berlin 0.05.48 (0.05), Newyork 528.25 (529.25), London 24.64 (24.62), Páris 36.50 (36.—), Milánó 26.45 (25.90), Prága 15.15 (14.90), Budapest 0.20 (0.20), Beograd 5.35 (5.35), Varsó 0.0275 (0.03), Bécs 000.75 000.76 (000.75 000.76).

Zagreb, január 11. Zárlat: Dollár 96—96.75, Páris 675—682.50, Milánó 486—490, Prága 287—295, Zürich 180.75—190.—, Berlin 0.95, Bécs 0.1400—0.1425, Budapest 3.75—3.80.

Dr. Mezey István orvosi rendelőjét megnyitotta. Belgyógyászati rendelés. Férfi és női nemi betegségek modern gyógykezelése. Rendel: d. e. 8—11. és d. u. 3—5-ig. Subotica, Cara Dušana-ut. 6. (Vass Ádámmal szemben.) Telefon: 695.

NYILTTÉR.

András nevű fiamnak sepi ne hitelezzen, mert adósságaiért felelősséget nem vállalok s azokat ki nem fizetem.

Ada, 1923. január 9.

Nagypál József
földbirtokos.

221

Eladó két darab gyönyörű kivitelű sötét vörös brokat selyemből kiállításra való templomi lobogó teljes felszereléssel. Egyházi ajándéknak igen alkalmas. Megtekinthető Save Tekelije ul. 6. a trafikban. 202

Broj. 119/s. p. 1922

Dražbeni oglas.

Dole potpisani kr. sudski ovršitelj u ovim danem javnosti na znanja da čese po odluci Br. 1834/3—1922. Odžaškog kr. sreskog suda u korist sa Dr. Josip Srećij iz Kula zastupljenom Petra Davotova i prilikom do 14,000 kruna i 800 kruna izvršene svrhe u čijem i na 44,000 kruna ocenjene sledejući stvari i to: Konja, koja i krava na javnoj dražbi prodati.

Radi održavanja ove dražbe po rešenju broi 1834/3—1922. Odžaškog kr. sreskog suda do 14,000 kruna i 800 kruna glavniće i voj sledejući 5o/0 kamate sudski već presudnih troškova od 8669 kruna 65 fl. u kući dužnikom Bodiana obavljujem rok na dan 27. Januara 1923 god. na 11 sata pre podne stim da će du se gore navedene pokretnosti najviše obećavajućem a u nuždi i iz poa prećenjene vrednosti prodati.

U koliko je nepokretnine i drugi zaplanio i na njih, na podnirenje pravo imaju ova se dražba u smislu. §. 130. zak. čl. 60. od god. 1831. i u njemu korist održuje.

Odžacima 26. decembra 1922 god. ne.

Jovan Vacim

sudbeni izaslanik ovršitelj

131

Subotičai I. o. Fővárhivatal
20667 sz.

Hirdetmény.

A subotičai I. o. Fővárhivatal 1923. január 12-én d. e. 9 órakor a vámraktárban a következő ki nem váltott vámköteles küldeményeket nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja:

Fsz.	Mennyiség	Jel	Súly	Az áru megnevezése
1.	1 láda	L. G. 239	348 kg	pamutszövet
2.	6 láda	S. R. 882/5	242 kg	fekete bádogáru
3.	6 láda	BFS 231/6	919 kg	idegen nyelvű tankönyv
4.	4 keret	FB 1/4	200 kg	államnyelvű folyóirat
5.	1 köteg	K Nr. 30	42 kg	vasdrótkészítmény
6.	1 láda	Ib 135	27 kg	rézárú
7.	2 láda	RV 2358/9	1580 kg	textilgép
	1 láda	RV 2360	392 kg	textilgép-alkatrész
8.	1 láda	S. 7.	48 kg	kerettel
9.	1 hordó	G. D. 4.	275 kg	festék
10.	1 darab	E. 2	11 kg	fatabla
11.	1 köteg	E. 1.		2 használt tábla
12.	7 hordó		1447 kg	festék
	160 zsák		8000 kg	kaolin festék
	4 bála	161/4	35 kg	kenderszalag
	1 zsák	165	20 kg	bádogáru
	70 drb		578 kg	kenderáru
	400 drb		980 kg	technikai kellékek
13.	3 kosár	155/3	135 kg	lakkfesték
14.	1 darab		10 kg	ekealkatrész
15.	1 láda	BK. 620	83 kg	vasáru
16.	2 darab		85 kg	vasáru
17.	1 rekesz	BM.2000	7 kg	vasáru
18.	1 rekesz		6 kg	vasáru
19.	1 rekesz	P. 1	6 kg	kaucsukáru
20.	1 darab		16 kg	vasáru
21.	1 láda	A-17	160 kg	ablaküveg
22.	1 láda	A-16	85 kg	ablaküveg
23.	1 köteg	352	66 kg	faáru
24.	1 köteg	352	30 kg	vasáru

I. o. Fővárhivatal.

Szivógázmotormalom

Subotica határában Mérges vasútállomás (Subotica—sombori vonalon) modern sikszítés 46 HP motoros komplett berendezéssel, üzemben bármikor megtekinthető eladó és azonnal átadható. Értekezni a helyszínen Mérgespuszta

MAJER és ŠNAJDER

tulajdonosoknál

201

Irodai tisztviselő,

ki az államnyelvet teljesen bírja, helybeli gyárvállalkozóhoz azonnal felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

FŐERDÉSZI ÁLLÁSRA

erdőmérnöki oklevéllel bíró, az államnyelvet s lehetőleg a magyar nyelvet is ismerő SHS honosságú egyént keres az alsólendvai Esterházy hercegi uradalom. A működési és egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvények **Dr. Némethy Vilmos** ügyvéd — *Dolina Lendava* (Prekmurje) címére küldendők be. 130

Meglepő olcsó!

beszerzési hely mindennemű

GYAPJUSZÖVETEK BEN

egyedül

STRASSER-nál

Subotica, Vilsonova ulica 46.

A volt tanítóképezde átellenében, a cukrázda mellett.

SÓ

darabos és daráltat, vagonként és kisebb mennyiségekben azonnali szállításra legolcsóbban ajánl

BRAČA OFNER ügynökség és bizományi iroda
NOVISAD, Sörgön cím: Brača Ofner. Telefon 327.

Nizza

szappanok

a legjobbak.

Hirdetéseket

a „Bácsme gyei Napló“ részére

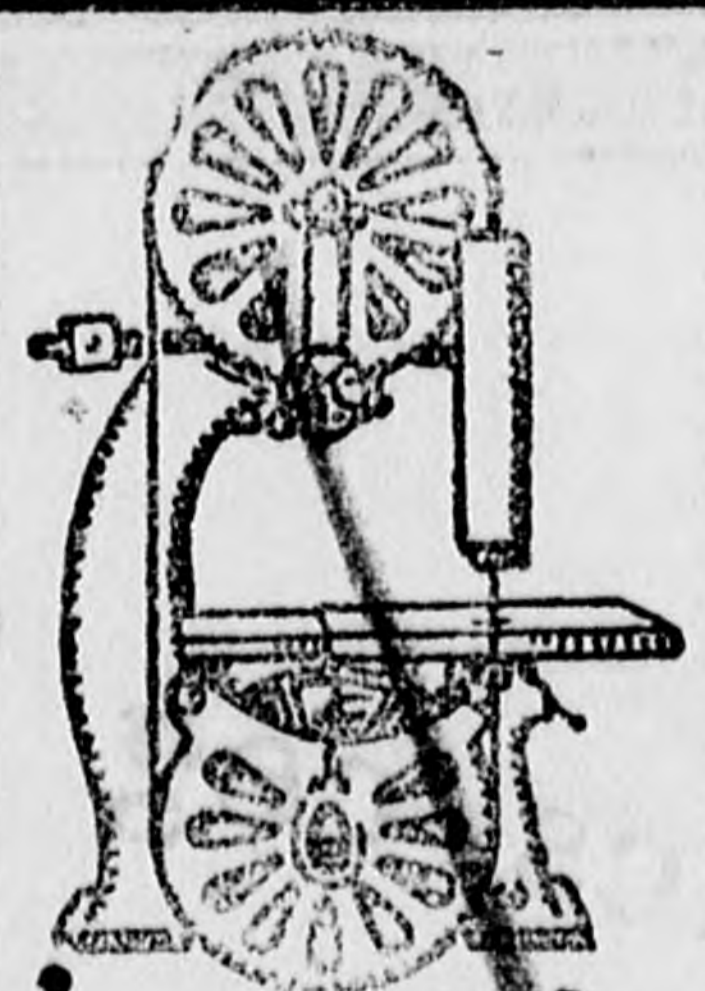
Bajmokon

Gyevai József könyv- és papirkereskedése vesz fel.

„Nea“ Crem

a legjobb arcpórázó szer

**KORONA-
GYÓGYSZERTÁR**
SUBOTICA, VÁROBHÁZA. 593



Mindenemű **famegmunkáló gép és szerszám**

állandóan raktáron azonnal szállítható.

Két gépzem berendezés átvehető.

JELLINEK JÓZSEF

Subotica, Paja Kulandžić u. 4. (Uri Kaszinóval szemben)

Köristarönk

Telefon szám 19.

Egy hajórakomány köristarönk érkezett, amely vagontelekben olcsó árban azonnal szállítható. Megtekinthető Verbászton fakeskedésben. —

FÜRST LEO fakeskedő

Novi-Vrbas.

ELADÓ

ki üző állapotban levő 24 HB Kemna gyártmányu

GŐZEKEGARNITURA

me'y áll 2 mozgony, egy hajtás és 4-es ekékből, gépből, 2 lajt és egyéb felszerelésből. Megtekinthető: Weh és Jagusz, Banatski Dvor, Odönpuzta.

Hangszeripar

Machnitz S. Subotica

Ivana Antunovića ul. Reichl palota mellett.

Az iskolai idényre

felhívom a t. szülők figyelmét elsőrendű hálföldi gyártmányu

VONÓ és fuvó hangszerekre

Javítások szakszerűen eszközöltenek!

5743

Üres

vashordók

kapnátok

Prva Jugoslovenska Kemična Fabrika, Novisad

Hirdetmény.

Van szerencsénk tudomására hozni, hogy Felügyelő Bizottságunk felhatalmazása alapján

kis-jövedelmű betevők betétjeinek gyűjtésére

uj osztályt létesítettünk, mely működését már meg is kezdte. Ezen új osztályunk célja hogy alkalmat nyujtsunk kisgazdáknak, hivatalnokoknak, diákoknak, munkásoknak és mindazoknak, akik megtakarított pénzüket már 1 dinártól felfelé kamatoztathatni óhajtják, hogy ezeket a betétjeik gyümölcsözőleg helyezhesék el és 6% kamattal kamatoztassák.

6% kamattal

Minden ilyen betét bármikor felmondás nélkül azonnal kifizettetik. Ez az osztályunk különös gondot fordít arra, hogy az ezekből a betétekből származó jövedelemekből külön alap létesítsessék a

szegény gyermekek és árvák

segélyezésére.

Minden betevő az első betét alkalmából betétjegyet kap, amely alapján a további befizetések költségmentesen teljesíthetők.

A betétek a

Zadružna Gospodarska Banka

sombori pénztáránál

hétköznap délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig eszközölhetők.

Esztleges változások és fenti határozmányok kiegészítését kellő időben közhírré tesszük.

Pénz megtakarítással magunkon

és másokon is segítünk!

Zadružna Gospodarska

Banka R.-T.

sombori fióközlete.

Ha tehát Ön is pénzt takarítani s így betevővink sorába óhajt lépni, keresse fel intézetünket küldje be pontos címét és mi ellátjuk postabefizetési lapokat küldünk, melyekkel befizetését díjmentesen eszközölheti.

103

Litka

jan. 11-től
jan. 14-ig
csütörtöktől
vasárnapig

Hindu síremlék

3 részben, I. rész: A tulvilág vándora.
Főszereplők: Mja May, O af Föons, Conrau Veidt,
Erna Morena, Paul Richter, Lya de Putti.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetést! Egyekben felvilágosítást!
Apróhirdetés egy szó 3 K, vasárnapot és címzett
kiszárazásánál. Legkisebb apróhirdetés ára 30 K
Apróhirdetéseket felvesz Szubotica a kiadóhivatal
Alexandra-utca, Lelbach-ház és Schlangler hírlap-
száda a vasúti park mellett. Vidékre valaonnyal
felárulást. Előfizetési díj havonként 30 din., negyedévre 90 din.
Kérdezőkardékokhoz válaszújság mellékelendő.
Állástkeresőknek apróhirdetési díj felét fizetik.

jan. 11-től
jan. 14-ig
csütörtöktől
vasárnapig

Körző

Géczi István népszínműve

A gyimesi vadvirág

5 felvonásban.
Főszereplők: Kovács Lili, Medgyaszai Jenő,
Thury Elemér.

LEVELÉZÉS

327. Levele négy napja elment. 231

FOGLALKOZÁS

Malomlakatos nőtlen, ki a malomban előforduló összes javításokat, malomgépek szerelését szakszerepben végzi állást keres. Cím a kiadóban. 85

Fűszer- és csemege kereskedősegéd ügyes details azonnal felvétetik Sugár Manonál. 159

Rövidáru nagykereskedés részére a szakmában teljesen perfect, Bácska Bányában jól bevezetett megbízható, csakis elsőrendű utazók keresetűek. Jelentkezni lehet személyesen f. hó 14-én délután a lakásomon, esetleg délelőtt is. Cím a kiadóban. Megbízható kifizető és bolli szolga felvéteti. 178

Özvegy uriember 30-40 éves egy-dülálló intelligens házvezetőnő keres, aki 13 éves leánykájának nevelését is vállalja. Fényképes ajánlatokat „200” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 200

Asztalosmunkások 14 éven felüliek elállással felvétetnek Kohn József asztalosnál Bajmokon. 183

Egy boltiszolga felvétetik Stern varrógéppraktikában. Jelašičeva ul. 4. 205

Pénztárnoknőt keresünk azonnali beállásra. Rothausner és Rosenfeld borkereskedő. 204

Jóházból való fiatal tanoncoknak és lányoknak nyílv munkára felvétetnek. Egy 1 1/8 motort elmozdíték 2-2 1/2 HP motorra. Sok Lajos aranyműves VI. Vukovićeva ul. 41. 163

Suche eine jüdische Erziehlerin zu einem 2-jährigen Knaben und einen 4-jährigen Mädchen Maturiererte bevorgugt Josip Haus Senta. 991

Némethkisasszony állást keres mint házza etető vagy gyermekek mellé helyben vagy vidéken. Leveleket „300 SS” jelleg alatt a kiadóba küldje. 228

Egy kifizető felvétetik. — Horvath István Bleszáktelep 21. 195

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy alig használt elsőrangú Köster-féle batár (coupe) Dr. Wilman Mátyás ügyvédnél — Odzaci (Hódmező) Bácska. 133

Háziszappant gyárzat veszek Drenkó János kereskedő apótos Viatóra utca 39. 180

Egy vagon kifizető 6000 1921-beli eladó, kisebb tételekben is kapható, 50 literen felül vasúthoz szállítva 5 dinár literje ab vasút Palánka, Wagner András kármester Palánka. 166

Üvegeket, használt magas áron vesz 3 deciliternél nagyobb minden mennyiségben Kalmár vegyipar Subotica VII. Zmaj-Jovin trg. br. 5. 112 152

VALÓDI CLUB PAPIR VALÓDI

Gyári lerakata és főárusítója

BEDŐ TRAFIK SUBOTICA

Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvétel
illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Ha a városházától 10 percnyire azonnal bekölthető új lakással eladó. Bővebbet kérj a hirdetési iroda, Wilsonova ulica 31. Telefon 5-14. 165

Eladó Bezdánban 10 hold prima szántóföld, 6 hold egy tagban, községtől 10-15 órányira országút mellett, 4 hold közvetlen a község mellett, kertészetek is alkalmas, cseréptető lakással, szoba, konyha, kamra, istálló, fűszer, 28 méter hosszú teglalapra épített görény. Érdeklődni Kollin Erzsé Bezdán. 199

Friss narancs és citrom, szilva, szilvalekvár, szép d. o. aszaltkörte (kruska) koszorúfüge, zafüge, orosz hal, hering, sardínia, mindenféle fűszer és gyarmat-áru Kohn Géza nagykereskedő cégnél Subotica.

Modern lakás, 2 szoba, előszoba és minden mellék-helyiséggel, város legelőkelőbb helyén, egész berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 170

Butorozott 1-2-3, esetleg 4 szoba kerestetik. Pallas hirdetőiroda Jelašičeva ul. 3 szám. 223

2 éves kisfiamat ki lenne hajlandó örökre fogadni. Cím Dušičeva ulica 45 sz. Petres Andrásné 206

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készíti Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is felvesz.

Kiadó szerényen butorozott átjárós szobácska, tisztességes hivatalnoknőnek vagy olyannak, ki csak az éjjelt töltene otthon. Cím a kiadóban. 100

Üzlethelyiség a piac téren fűszer-berendezéssel vagy anélkül kiadó. Cím a kiadóban. 69

Elsőrendű bükköny vetőmag

kapható 184

Trgovačko Prometno D.D.
ezelőtt Deutsch Zsiga cégnél

Bérbeadó

az idei gazdasági évre

500 hold föld

amelyből 100 hold rozsszal van bevetve, 400 hold rét. A bérlet ára olcsó. A bevetett magért és eddigi munkáért semmi megtérítés nem jár. — Bővebbet irodámban (Hitelbank-palota).
Dr. Biró Andor, ügyvéd

Fifi Krem és kölni víz

készíti

PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytemplom mellett. Subotica. 669

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-DECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329.

Darabárukat

külföldről és külföldre HETENKÉNTI GYÜJTŐKÖSSÉGBEN a legrövidebb idő alatt SZÁLLIT és ELVÁMOL, KÜLFÖLDI KÖLTÖZKÖDÉSEK vámkezelésénél interveniál

„VOJVODINA“ Nemzetközi Szállítmányozási Társaság
Szubotica, Wilsonova ulica 10. — Telefon 619 szám.

Műlábak, műkezek,

egyenestartó fűzők készítése és javítás műhelye

Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

ÜZLET berendezéssel ELADÓ.

I. Sokolska ulica 13.
Kérdezősködni a tulajdonosnál délelőtt. 148

Jelmez és estélyi ruháit legizlésebben állithatja össze, ha

Székely és Vujkovic cég Szubotica

legujabb francia ujdonságaiból vásárol